

**әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
"Менеджмент" кафедрасы**

**ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ ЖӘНЕ
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР**
"Мемлекеттік қызмет органдардағы кадрлық саясат"
пәні бойынша

6B04101-"Мемлекеттік және жергілікті басқару" білім беру
бағдарламасы

Құрастырушы: э.ғ.д.Абралиев О.А. "Менеджмент"
кафедрасының профессоры

"Мемлекеттік қызмет органдардағы кадрлық саясат" пәні бойынша
қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік
ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды

" 26 " 09 2023 ж., хаттама №3

Кіріспе

"Мемлекеттік қызмет органдардағы кадрлық саясат" пәні білім беру бағдарламасының оқу жоспары бойынша бейіндік пәндерге жатады.

Пәннің мақсаты: студенттерге мемлекеттік органдарындағы кадр жұмысы жүйесінің мәселелері бойынша теориялық білімді, практикалық дағдыларды жүйелі қалыптастыру.

"Мемлекеттік қызмет органдардағы кадрлық саясат" пәні 6В04101 - "Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы 4 курс студенттері 04.09.2023-16.12.2023 аралығында оқытылады. Жинақтаған теориялық және практикалық білімдерінің қорытындысы **емтихан жазбаша дәстүрлі – өткізіледі**

Билеттің барлық сұрақтарына жауап беруге ұсынылған уақыт -2 сағат
Емтихан алдын-ала бекітілген емтихан кестесі бойынша өткізіледі.

Емтиханды тапсыру кезінде студенттер білуі тиіс:

- мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатты және кадр жұмысын әзірлеу мен іске асыру негіздерін түсіндіру, ұйымдардағы кадрлық жоспарлау негіздеуді;
- кадр саясаты тиімділігін бағалау көрсеткіштерін мен өлшемдерін пайдалануды;
- мемлекеттік органдарындағы кадр жұмысы мен кадрлық саясатын заңнамалық тұрғыдан түсіндіру мүмкіндігін;
- кадр жұмысының сыртқы және ішкі ортасын талдай алуы;
- ұйымның стратегиялық жоспарын және персоналды басқару мен іске асыру әдістерін.

Емтихан сұрақтары қарастырылатын тақырыптар:

- 1 Тақырып. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатты қалыптастыру және іске асырудың ғылыми негіздері
- 2 Тақырып. Мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатын іске асырудың негізгі бағыттары мен тетіктері.Мемлекеттік қызмет органдарының объектілері мен субъектілері
- 3 Тақырып. Мемлекеттік басқару жүйесіндегі кадрлық саясатының дүниежүзілік тәжірибесі.
- 4 Тақырып. Кадрлық технологиялар – мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатты жүргізу механизмі.
- 5 Тақырып. Кадр саясатын іске асыру бойынша жауапкершілік
- 6 Тақырып. ҚР мемлекеттік қызметінің кадрлық әлеуетінің сапалық және сандық құрамы.

- 7 Тақырып. Қазақстан Республикасында мемлекеттік қызметте кадрлық жұмыс пен кадрлық саясаттың заңнамалық қамтамасыз етілуі
- 8 Тақырып. Мемлекеттік қызмет мен кадрлық саясаттағы заманауи кадрлық технологиялар. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатының дамуына кері әсерін тигізуші факторлар
- 9 Тақырып. Кадрлық саясаттағы ақпараттық технологиялар. Мемлекеттік қызметкерлерді оқыту жүйесін жетілдіру.
- 10 Тақырып. Мемлекеттік басқару органдары қызметкерлерін кадрлық басқару ерекшеліктері
- 11 Тақырып. Кадрлық әлеуетті қалыптастыру Мемлекеттік қызметкерлердің кәсіби біліктілігін бағалаудың технологиясы
- 12 Тақырып. Мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатты жүзеге асыруда мемлекеттік қызмет істері .
- 13 Тақырып. Мемлекеттік қызметкерлердің әлеуметтік сұрауы арқылы кадрлық жұмыстың тиімді іске асырылуы
- 14 Тақырып. Кадрлық әлеуетті қалыптастыру Мемлекеттік қызметкерлердің кәсіби біліктілігін бағалаудың технологиясы
- 15 Тақырып. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатты жетілдіру жолдары. Кәсіби даму мен мемлекеттік қызметкерлердің қызметтік көтерілуіндегі кадрлық саясат

"Мемлекеттік қызмет органдардағы кадрлық саясат" пәні бойынша емтиханның бағдарламалық сұрақтары:

1. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясат пәннің міндеті мен мақсаты
2. Шетелдердегі кадрлық саясаттың тәжірибелері
3. Мемлекеттік басқару жүйесіндегі кадрлық саясат
4. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатты қалыптастыру және іске асырудың ғылыми негіздері
5. Мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатын іске асырудың негізгі бағыттары мен тетіктері.
6. Мемлекеттік қызмет органдарының объектілері мен субъектілері
7. Кадрлық саясаттың негізгі аспектілері
8. Кадрлық саясаттағы дүниежүзілік тәжірибе
9. Кадрлық технологиялар – мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатты жүргізу механизмі
10. Кадр саясатын іске асыру бойынша жауапкершілік
11. ҚР мемлекеттік қызметінің кадрлық әлеуетінің сапалық және сандық құрамы.
12. Корпоративтік мәдениет

13. Қазақстан Республикасында мемлекеттік қызмет
14. Ақпараттық технологиялар және кадрлық саясат
15. Қазақстан Республикасында мемлекеттік қызметте кадрлық жұмыс пен кадрлық саясаттың заңнамалық қамтамасыз етілуі
16. Мемлекеттік қызмет мен кадрлық саясаттағы заманауи кадрлық технологиялар.
17. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатының дамуына кері әсерін тигізуші факторлар
18. Кадрлық саясаттағы ақпараттық технологиялар.
19. Мемлекеттік қызметкерлерді оқыту жүйесін жетілдіру.
20. Мемлекеттік қызметкерлердің әлеуметтік сұрауы арқылы кадрлық жұмыстың тиімді іске асырылуы
21. Мемлекеттік басқару органдары қызметкерлерін кадрлық басқару ерекшеліктері.
22. Мемлекеттік қызмет пен кадрлық саясатты жүзеге асыруда мемлекеттік қызмет істері .
23. Кадрлық әлеуетті қалыптастыру.
24. Мемлекеттік қызметкерлердің кәсіби біліктілігін бағалаудың технологиясы
25. Мемлекеттік басқарудағы кадрлық саясатты жетілдіру жолдары.
26. Кәсіби даму мен мемлекеттік қызметкерлердің қызметтік көтерілуіндегі кадрлық саясат
27. Кадрлық саясаттың негізгі аспектілері
28. Аймақтардағы кадрлық саясаттың жүзеге асырылуы
29. Ұлттық экономикадағы кадрлық мәселелер
30. Мемлекеттік қызмет және мемлекеттік қызметші
31. Мемлекеттік қызметшінің имиджі
32. Мемлекеттік қызметтің негізгі функциялары
33. Кадр әлеуетінің негізгі аспектілері
34. Кадр тұрақтылығы
35. Кадр адаптациясы
36. Кадр мотивациясы
37. Кадр біліктілігін арттыру жолдары
38. Кадрлық инновациялық технологиялар
39. Корпоративтік әдепті қалыптастыру және нығайту

**Студентке емтиханға дайындық барысында ұсынылатын
әдебиеттер тізімі:**

Негізгі әдебиеттер:

1. Қасым-Жомарт Тоқаев "Әділетті Қазақстанның экономикалық бағдары". -Астана, 2023 ж. 1 қыркүйек

2. Қазақстан Республикасының Конституциясы-Астана: Елорда, 2008-56 б.
3. Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған тұжырымдамасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 20 желтоқсандағы № 846 қаулысы. www.adilet.zan.kz
4. Қазақстан Республикасының тұрақты дамуының 2007-2024 жж. арналған тұжырымдамасы//Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 14 қараша № 216 Жарлығы
5. Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшінің әдептілік нормаларын және мінез-құлқын қағидалларын одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы//Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 29 желтоқсан №153 Жарлығы
6. Мемлекеттік қызмет туралы Заңы//Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 23 қарашадағы №416 -V ҚРЗ
7. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың 2025 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 тамыздағы №639 Жарлығы
8. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022-2026 жылдарға арналған тұжырымдамасы// ҚР Президентінің 2022 жылғы 2 ақпандағы №802 Жарлығы
9. Андруник А.П., Суглобов А.Е., Руденко М.Н. Кадровая безопасность. инновационные технологии управления персоналом — М.: Дашков и Ко, 2020-508 с.
10. Аширбекова Л.Ж. Пандемия жағдайында элеуметтік саланы мемлекеттік реттеуді зерттеу-Алматы: Қазақ университеті, 2023-102 б.
11. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления- М.: Омега-Л, 2011.- 525 с.
12. Вечер Л.С. Государственная политика и государственная служба -М.: Высшейшая школа, 2020-384 с.
13. Горленко О. А., Ерохин Д. В., Можяева Т. П. Управление персоналом. Учебник для академического бакалавриата -М.: Юрайт, 2019 - 250 с.
14. Духновский С.В., Кадровая безопасность организации -М.: Юрайт, 2020-245 с.
15. Жатқанбаев Е.Б. Государственное регулирование экономики: курс лекций. – Алматы: Қазақ университеті, 2021 – 206 с.
16. Жатқанбаев Е.Б., Смағұлова Г.С. Экономиканы мемлекеттік реттеу- Алматы: Қазақ университеті, 2023 – 200 б.
17. Заборовская С. Г. Кадровый менеджмент на государственной гражданской и муниципальной службе -Москва: Юрайт, 2021. -209 с.
18. Зюзина Н.Н. Государственная гражданская служба -Липецк, Саратов: Липецкий государственный технический университет, 2022-84 с.
19. Знаменский, Д. Ю. Государственная и муниципальная служба : учебник для вузов - Москва : Юрайт, 2021 - 405 с.
20. Сансызбаева Г.Н., Мухтарова К.С., Аширбекова Л.Ж. Теория государственного управления. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. – 317 с.

21. Охотский Е.В. Государственная служба -М.: Юрайт, 2020-340 с
22. Уваров В.Н. Государственная служба и управление – Петропавловск: Сев. Каз. юрид. Академия, 2020 – 416 с.
23. Шувалова Н.Н., Горбачев А.И., Соловьева А.К. Кадровая политика на государственной службе-М.: ЮРАЙТ, 2022-367 с.
24. Черепанов В.В. Основы государственной службы и кадровой политики-М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2023-679 с.
25. Фотина Л.В. Кадровая политика на государственной службе : учебник для вузов – Москва: Юрайт, 2023-362 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Жолдыбалина А.С. Сараптамалық талдау орталықтары: заманауи саясат сардарлары-Нұр-Сұлтан, 2019-248 б.
2. Кибанов А. Я., Ивановская Л. В. Кадровая политика и стратегия управления персоналом - М.: Проспект, 2020 - 64 с.
3. Кузина И.Г., Панфилова А.О. Социология управления персоналом- М.: Проспект, 2020 - 160 с.
4. Нұртазин М.С. Қазақстандағы жергілікті мемлекеттік басқару және мемлекеттік қызмет жүйелері : оқу құралы.-Алматы : Бастау, 2018.-256 б.
5. Одегов Ю.Г., Кармашов С.А., Лабаджян М.Г. Кадровая политика и кадровое планирование -М.: Юрайт, 2020-202 с.
6. Оксфорд экономика сөздігі = A Dictionary of Economics (Oxford Quick Reference) : сөздік -Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 606 б.
7. Уилтон, Ник. HR-менеджментке кіріспе = An Introduction to Human Resource Management - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019. — 531 б.
8. М. Коннолли, Л. Хармс, Д. Мэйдмент Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы – Нұр-Сұлтан: "Ұлттық аударма бюросы ҚҚ, 2020 – 382 б.
9. Стивен П. Роббинс, Тимати А. Джадж
Ұйымдық мінез-құлық негіздері = Essentials of Organizational Behavior [М - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 487 б.
10. Р. У. Гриффин Менеджмент = Management - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018 - 766 б.
11. Д.Гэмбл, М.Питереф, В.Томпсон Стратегиялық менеджмент негіздері: бәсекелік артықшылыққа ұмытылу = Essentials of Strategic Management the Quest for Competitive Advantage -Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 534 б.
12. Шиллинг, Мелисса А.Технологиялық инновациялардағы стратегиялық менеджмент = Strategic Management Technological Innovation - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 378 б.
13. О'Лири, Зина. Зерттеу жобасын жүргізу: негізгі нұсқаулық : монография - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2020 - 470 б.
14. Шваб, Клаус.Төртінші индустриялық революция = The Fourth Industrial Revolution : [монография] - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018- 198 б.

Интернет-ресурстар:

1. IPR SMART : [сайт]. — URL: <https://www.iprbookshop.ru/120124.html>
2. <<https://journals.csu.ru/index.php/management/article/view/1614>
3. IPR SMART : [сайт]. — URL: <https://www.iprbookshop.ru/121365.html>

ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

Қорытынды емтихан студенттердің білімін бағалау рубрикаттарға сәйкес келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

1. Курс тұжырымдамасын біліу және түсіну
2. Таңдалған әдістеме мен тәсілдерді нақты қолданбалы тапсырмаларға қолдану
3. Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, нәтижені негіздеу

Студенттердің қорытынды емтихандағы жауабы 100 балдық шкала бойынша бағаланады. Бірінші сұрақ-20 балл, екінші сұрақ-35 балл, үшінші сұрақ-45 балл.

Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттандырылмайтын	Қанағаттандырылмайтын
Критерий	90–100 балл	70–89 балл	50–69 балл	25–49 балл	0–24 балл
1. Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	Жауап барлық үш сұрақтың толық ашылуын (алынған білім шегінде), әр тұжырым мен тұжырымның егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтиды, логикалық және дәйекті түрде құрылады, аудиториялық сабақтардың дамыған тақырыптарының мысалдарымен расталады.	Жауап барлық аса толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін қамтиды, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігін бұзуға мүмкіндік береді, ал теориялық сұрақтар иллюстрациялық материалмен расталмайды. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	Жауап билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымайды, негізгі ережелерді үстірт дәлелдейді, жауаптың баяндамасында композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, теориялық ережелерді аудиториялық сабақтардың әзірленген конспектілерінің Мысалдарымен көрсетпейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс жеткізбеу, қате дәлелдеу, нақты және сөйлеу қателіктері, дұрыс емес қорытынды жасау.	Пән бойынша негізгі ұғымдарын, заңдарын білмеу; Қорытынды бақылау жүргізу ережелерін бұзу.
2. Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты қолданбалы тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін жаратылыстанудың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, жаратылыстанудың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану	Материал фрагментті түрде баяндалады, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білім үстірт қолданылады.	Есепті шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктерді жіберу.	Есептерді шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және жалпылау жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

<p>3. Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, нәтижені негіздеу</p>	<p>Ғылыми ережелер мен қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, әдеби тілдің нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздіктер байқалады, негіздеу нәтижелерін графикалық деректер арқылы визуализациялау.</p>	<p>Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздіктер, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктер байқалады, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.</p>	<p>Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер байқалады, сондай-ақ тәжірибелік нәтижелерін өндеуде дәлсіздіктер бар.</p>	<p>Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.</p>	<p>Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.</p>
--	---	--	--	--	--